

DC-1**002-001103****B. Com. (CBCS) (Sem-I) Examination
December-2012****CORE – 2 : FINANCIAL ACCOUNTING – I****Faculty Code : 002
Subject Code : 001103****Time : 2½ Hours]****[Total Marks : 70**

1. બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

20

- (1) નામાની વ્યવસ્થિત-વૈજ્ઞાનિક-સૈદ્ધાંતિક રજૂઆત કોણે કરી ?
(a) કૌટિલ્યએ (b) લ્યુકા પેસીઓલીએ
(c) ઇજીપ્તના રાજાએ (d) કોઈ નહીં
- (2) ઇટાલીનાં વેનસ શહેરમાં દ્વિનોંધી નામાની સૈદ્ધાંતિક રજૂઆત
(a) 1494 માં થઈ. (b) 1594 માં થઈ.
(c) 1694 માં થઈ. (d) 1291 માં થઈ.
- (3) સંયોજન વખતે પેટીના ચોપડે પાઘડી નક્કી થાય તો તે
(a) ન.નુ.હ. ખાતે જમા થાય.
(b) નવી પેટી લઈ જાય.
(c) જૂની પેટીના ભાગીદારોના ન.નુ. પ્રમાણથી મૂડી ખાતે જમા થાય.
(d) કોઈ અસર ન થાય.
- (4) આવક-જાવક ખાતું કોના જેવું છે ?
(a) વેપારખાતા (b) ન.નુ. ખાતા
(c) રોકડખાતા (d) ઉપજ-ખર્ચ ખાતા
- (5) આવક-જાવક ખાતાની ઉધાર બાકીને શું કહેવાય ?
(a) રોકડ સીલક (b) બેંક સીલક
(c) બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ (d) મૂડી
- (6) ઉપજ ખર્ચ ખાતાની જમા બાકીને શું કહેવાય ?
(a) ઉપજનો ખર્ચ પર વધારો
(b) નફો
(c) ખર્ચનો ઉપજ પર વધારો
(d) નુકસાન
- (7) મૂડીકૃત કરેલી આવક શેમાં ઉમેરાય ?
(a) મિલકતમાં (b) નફામાં
(c) મૂડી ભંડોળમાં (d) રોકાણમાં

- (8) રોકડની ટુકડે ટુકડે વહેંચણીમાં મૂડીવધારા પદ્ધતિ મુજબ જે વહેંચણી કરવામાં આવે છે તેમાં
- જે ભાગીદારની મૂડી વધારે હોય તેને પ્રથમ આપવામાં આવે.
  - દરેક ભાગીદારને ન.નુ.ના પ્રમાણમાં આપવામાં આવે.
  - દરેક ભાગીદારને સરખા હિસ્સે રકમ વહેંચાય.
  - નફાના પ્રમાણમાં જેની મૂડી વધુ હોય તેને પહેલા મળે.
- (9) રોકડની ટુકડે ટુકડે વહેંચણીમાં મૂડી વધારા પદ્ધતિએ છેલ્લે દરેક ભાગીદારની મૂડીતૂટ
- મૂડીના પ્રમાણમાં હોય છે.
  - મૂડીના પ્રમાણમાં નથી હોતી.
  - ન.નુ.ના પ્રમાણમાં હોય છે.
  - ન.નુ.ના પ્રમાણમાં નથી હોતી.
- (10) નીચેની પદ્ધતિમાં સ.જી.વી.પો.નું પ્રીમિયમ વર્ષના અંતે ન.નુ. ખાતે માંડી વાળવામાં આવે છે.
- જો પ્રીમિયમ મહેસૂલી ખર્ચ ગણવામાં આવે
  - જો પ્રીમિયમ મૂડી ખર્ચ ગણવામાં આવે
  - જો પોલીસી ખાતું શરણમૂલ્ય કિંમતે દર્શાવવામાં આવે
  - ઉપરના ત્રણમાંથી એકેય નહી
- (11) આંતરરાષ્ટ્રીય હિસાબી ધોરણો તૈયાર કરવા એક સમિતિની રચના નીચેનામાંથી કઈ તારીખે કરવામાં આવી ?
- 30 જૂન 1961
  - 29 જૂન 1973
  - 1 જાન્યુ. 1970
  - 1 જાન્યુ. 1972
- (12) ICAI ની કાઉન્સિલે ASB ની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરી ?
- 1973
  - 1972
  - 1977
  - 1970
- (13) હિસાબી ધોરણો તૈયાર કરવાનું કાર્ય _____
- કેન્દ્ર સરકારનું છે.
  - રાજ્ય સરકારનું છે.
  - ICAI નું છે.
  - એકાઉન્ટન્ટનું છે.

(14) ICAIના ASB દ્વારા વર્ષ 2009 સુધીમાં કેટલા ભારતીય હિસાબીધોરણો બહાર પાડવામાં આવ્યા છે ?

- (a) 20 (b) 31
(c) 29 (d) 27

(15) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં. 1 નું શીર્ષક કયું છે ?

- (a) હિસાબોનું પ્રગટીકરણ
(b) હિસાબી બાબતોની રજૂઆત
(c) હિસાબી નીતિઓનું પ્રગટીકરણ
(d) હિસાબોનું મૂલ્યાંકન

(16) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં. 2 નું શીર્ષક કયું છે ?

- (a) સ્ટોકપત્રક (b) ઈન્વેન્ટરીઝનું મૂલ્યાંકન
(c) સ્ટોક સંબંધી વિગતો (d) સ્ટોકની કિંમતોનું પ્રગટીકરણ

(17) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં. 3 નું શીર્ષક _____

- (a) રોકડ-બેંકના હિસાબો છે. (b) રોકડ પ્રવાહ છે.
(c) ભંડોળ પ્રાપ્તિ-ઉપયોગનું પત્રક છે. (d) રોકડ વિશ્લેષણ છે.

(18) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં. 4 નું શીર્ષક _____

- (a) પાકા સરવૈયાની તારીખ પછી ઉદ્ભવતી આકસ્મિકતાઓ અને ઘટના છે.
(b) ન.નુ. ખાતાની ઘટના છે.
(c) પાકા સરવૈયાની આકસ્મિકતાઓ છે.
(d) હિસાબોની આકસ્મિકતાઓ અને ઘટનાઓ છે.

(19) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં. 5 નું શીર્ષક _____

- (a) ભૂતકાળની બાબતો અને હિસાબી નીતિઓમાં ફેરફારો
(b) ભવિષ્યની અસાધારણ બાબતો અને હિસાબો
(c) અગાઉના સમયની તથા અસાધારણ બાબતો
(d) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં

(20) ભારતીય હિસાબી ધોરણ નં. 5 દરેક કક્ષાના સાહસો માટે કઈ તારીખથી અમલી બનાવવામાં આવે છે ?

- (a) તા. 1-4-1995 (b) તા. 1-4-1996
(c) તા. 1-4-1990 (d) તા. 1-4-1999

2. નીતિ અને ઐશ્વર્યા એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓએ તેમની પેઢીનું 'NAM' ની પેઢી સાથે સંયોજન કરવાનું તા. 1-4-2010 ના રોજથી નક્કી કર્યું. નીતિ અને ઐશ્વર્યા 3 : 2 ના પ્રમાણમાં ન.નુ. વહેંચતા હતા. તેઓની પેઢીની સ્થિતિ તે સમયે નીચે મુજબ હતી :

15

મૂડી-દેવા	₹	મિ-લેણા	₹
મૂડી-દેવા :		મકાન	50,000
નીતિ	50,000	ફર્નિચર	17,500
ઐશ્વર્યા	37,500	સ્ટોક	21,250
લેણદારો	25,000	દેવાદારો	37,500
ન.નુ.ખાતું	12,500	- ધા.અ.	1,250
	1,25,000		1,25,000

સંયોજનની શરતો :

- (1) પાઘડી ₹ 18,750 નક્કી થઈ.
- (2) મકાન ₹ 61,250 અને સ્ટોક ₹ 18,750 ની કિંમત આંકી.
- (3) નવી પેઢી ફર્નિચર લેતી નથી.
- (4) ધા.અ. 20% સુધી વધારવી.

જૂની પેઢીના ચોપડે ખાતા અને નવી પેઢીના ચોપડે આમ નોંધ લખો.

અથવા

2. મે. 'બંસી-ઉષા' તથા મે. 'મનીષા-પ્રશાંત'ની ભાગીદારી પેઢીઓનું મે. ચડાવાલા નામની નવી પેઢીમાં 31-12-2011 ના રોજ સંયોજન થયું. તે તારીખનું મે. 'બંસી-ઉષા'નું પાકુ સરવૈયું નીચે મુજબ હતું :

15

મૂડી-દેવા	₹	મિ-લેણા	₹
મૂડી :		જમીન-મકાન	40,000
બંસી	30,000	પ્લાન્ટ-મશીન	25,000
ઉષા	20,000	સ્ટોક	6,800
બંસીની લોન	15,000	રોકડ	15,000
સામાન્ય અનામત	10,000	દેવાદારો	8,000
બેંક લોન	15,000	લેણીહુંડી	2,000
લેણદારો	16,800	રોકાણો	10,000
	1,06,800		1,06,800

મે. બંસી-ઉષા મૂડીના પ્રમાણમાં ન.નુ. વહેંચતા હતા. સંયોજનની શરતો નીચે મુજબ હતી :

- (1) સંયોજન પહેલા બંસીની લોન મે. બંસી-ઉષાએ ચૂકવી આપવી.
- (2) નવી પેઢી રોકાણો સ્વીકારતી નથી.
- (3) પાઘડીની કિંમત ₹ 25,000 આંકી.
- (4) જમીન-મકાન 25% વધુ કિંમતે લેવા, પ્લાન્ટ અને યંત્રો 20% ઓછી કિંમતે લેવા, સ્ટોક ₹ 5,000 ની કિંમતે, ₹ 500 દેવાદારોમાંથી ઘાલખાધ તરીકે માંડી વાળવાના છે અને લેણદારો પર ₹ 800 વ.અ.ની જોગવાઈ કરવાની છે.

મે. બંસી-ઉષાના ચોપડો બંધ કરવા જરૂરી ખાતા બનાવો.

3. સ્પોર્ટ્સ ક્લબની નીચે આપેલી માહિતી ઉપરથી 31-3-2012ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું ઉપજ-ખર્ચ ખાતું અને તે જ તારીખનું પાકુ સરવૈયું તૈયાર કરો :

15

31-3-2011ના રોજની બાકીઓ :

	₹
મૂડી ભંડોળ	34,000
ઈનામ ફંડ	10,000
અગાઉથી મળેલ લવાજમ	3,000
પગાર ચૂ. બાકી	500
રમતગમતના સાધનો	21,600
10 % ના ઈનામી ફંડના રોકાણો	10,000
મળવાનું બાકી લવાજમ	1,000
ફર્નિચર	6,000
અગાઉથી ચૂ. ખર્ચ	400
રોકડ સીલક	8,500

31-3-2011ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું આવક-જાવક ખાતું :

આવક	₹	જાવક	₹
બા.આ. લાવ્યા	8,500	પગાર	13,500
લવાજમ	22,000	રમતના સાધનોની ખરીદી	6,400
ઈનામી ફંડના રોકાણો પર વ્યાજ	500	ઈનામ વિતરણ	800
જૂના ફર્નિચરનું વેચાણ (ચો. કિ. ₹ 1,000)	650	ફર્નિચર ખરીદી (1-1-12)	4,000
ટુર્નામેન્ટની આવક	3,250	ભાડું	1,200
દાખલ ફી	1,600	પરચૂરણ ખર્ચ	1,500
		ટુર્નામેન્ટ ખર્ચ	2,800
		આખર સીલક	6,300
	36,500		36,500

અન્ય માહિતી :

31-3-2012 (₹)

(1) મ. બાકી લવાજમ	4,000
અગાઉથી મ. લવાજમ	2,000
અગાઉથી ચૂ. પગાર	1,000
ચૂ. બાકી પ. ખર્ચ	200
રમતના સાધનોનું ખરીદી મૂલ્ય	21,000
(2) ફર્નિચર પર 10 % ના દરે ધસારો ગણો.	
(3) દાખલ ફી ની અડધી રકમ મૂડીકૃત કરો.	

અથવા

3. માંગરોળ જીમખાના આપને નીચેની વિગતો પૂરી પાડે છે, તેના આધારે 31-12-2011ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના વા. હિસાબો અને પાકુ સરવૈયું તૈયાર કરો :
2011 ના વર્ષનું આવક-જાવક ખાતું :

15

આવકો	₹	જાવકો	₹
બા. આ. લાવ્યા	3,000	સામાન્ય ખર્ચા	40,000
લવાજમ	58,000	સ્ટેશનરી ખરીદ	800
રોકાણો (1-7-11) (ચોપડે કિ. ₹ 2,000)	1,500	પગાર (1-12-10 થી 30-11-11 સુધીનો) (દર મહિને 7 મી એ ચૂકવાય છે.)	2,400
રોકાણોનું વ્યાજ	820	મકાન	20,000
દાખલ ફી (મૂડીકૃત કરવાની)	1,000	બા.આ.લ. ગયા	1,120
	64,320		64,320

વધારાની વિગતો :

વિગત	31-12-10 ₹	31-12-11 ₹
રોકાણો	12,000	(?)
સ્ટેશનરી સ્ટોક	200	100
લવાજમના લેણાં	2,000	-
અગાઉથી મળેલ લવાજમ	-	1,000
ચૂ. બાકી સામાન્ય ખર્ચ	-	3,000
અગાઉથી ચૂકવેલો સા. ખર્ચ	1,000	-

4. રામ, શ્યામ અને કૃષ્ણ 2 : 1 : 1 ના પ્રમાણમાં ન.નુ. વહેંચતા ભાગીદારો છે. તા. 31-12-11 ના રોજ તેમની પેઢીનું વિસર્જન કરવાનું નક્કી કર્યું. તે તારીખનું પાકુ સરવૈયું

10

મૂડી-દેવા	₹	મિ-લેણા	₹
લેણદારો	14,000	મિલકતો	40,000
<u>મૂડી :</u>			
રામ	10,000		
શ્યામ	10,000		
કૃષ્ણ	6,000		
	40,000		40,000

મિલકતોની ઉપજ નીચે મુજબ થઈ :

	₹
પ્રથમ હપ્તો	10,000
બીજો હપ્તો	11,000
ત્રીજો હપ્તો	10,000

મૂડી વધારાની પદ્ધતિથી રોકડની ટુકડે ટુકડે વહેંચણી દર્શાવો.

અથવા

ઉપરનો દાખલો મહત્તમ નુકસાનની પદ્ધતિ મુજબ ગણો અને રોકડની ટુકડે ટુકડે વહેંચણી દર્શાવો.

5. x, y અને z 1 : 2 : 2 ના પ્રમાણમાં ન.નુ. વહેંચતા ભાગીદારો છે, તેમણે ₹ 3,00,000ની સ.જી.વી.પો. લીધી તા. 1-4-08 ના રોજ ₹ 12,000 નું પ્રથમ વાર્ષિક પ્રિમીયમ ચૂકવ્યું.

10

શરણમૂલ્ય નીચે મુજબ છે :

31-3-09 = શૂન્ય

31-3-10 = 2400

31-3-11 = 4500

ઉપરની માહિતી પરથી પેઢીના ચોપડે બધી જ આમનોંધ કરો.

અથવા

A, B અને C 8 : 7 : 3 ના પ્રમાણમાં ન.નુ. વહેંચતા ભાગીદારો છે. તેઓએ 4-1-09 ના રોજ ₹ 70,000 ની વીમા પોલીસી લીધી અને વા. પ્રિમીયમ ₹ 5,000 ચૂકવ્યું. હિસાબી વર્ષ 31 ડિસેમ્બરના રોજ પુરૂ થાય છે. તા. 15-1-12 ના રોજ C નું અવસાન થયું અને વીમા કંપનીએ ₹ 90,000 ચૂકવ્યા.

10

શરણમૂલ્ય નીચે મુજબ છે :

31-12-09 = શૂન્ય

31-12-10 = 1200

31-12-11 = 2000

ઉપરની માહિતી પરથી સ.જી.વી.પો. ખાતું તથા સ.જી.વી.પો. અનામત ખાતું તૈયાર કરો.